

Осауленко С.В.

Національний університет «Одеська юридична академія», доцент кафедри адміністративного та фінансового права, кандидат юридичних наук

ВИДИ ВНУТРІШНЬООРГАНІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕДУР В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Місцеве самоврядування відіграє значну роль в системі управлінських публічно-владних відносин. Розвиток та становлення держави значною мірою залежить від рівня керованості справ на її території, від спроможності владних органів відповідально, ефективно управляти всіма справами, сферами життя і діяльності людей (Солоненко О. М. Реалізація функцій забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян у системі місцевого самоврядування (організаційно-правові питання) : автореф. дис.... канд. юрид. наук : 12.00.02. – К., 2001. – с. 6). У зв'язку з цим питання удосконалення внутрішньої організації органів місцевого самоврядування набувають особливого значення в період політичних, економічних, соціальних перетворень в країні. Організація діяльності органів місцевого самоврядування охоплює дії щодо формування та функціонування органів місцевого самоврядування, включаючи визначення її організаційної структури; підбір, розстановку, навчання персоналу, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення, постановку поточних та перспективних завдань, здійснення повсякденного керівництва та контролю за їх виконанням. Серед форм управління органами місцевого самоврядування особливої уваги заслуговують правові, які передбачають реалізацію управлінських заходів із дотриманням відповідних процедур. Таким чином, внутрішньоорганізаційна діяльність органів місцевого самоврядування включає такі процедури, як контрольні, установчі, процедури проходження служби та нормотворчі процедури.

Контроль є найважливішим вид зворотного зв'язку, завдяки якому суб'єкти влади отримують інформацію про фактичний стан справ, про виконання прийнятих рішень. Він використовується для підвищення виконавської дисципліни, оцінки роботи, запобігання небажаних наслідків, оперативного регулювання процесу (Адміністративне право України. Академічний курс: Підручник.: У двох томах: Том 1. Загальна частина / Ред. Колегія: В.Б. Авер'янов та ін. – К.: Видавництво «Юридична думка», 2004. – С. 208). Він дозволяє також своєчасно коригувати хід управлінської діяльності і на основі інформації про фактичні ситуації, явища та зміни вживати заходів щодо усунення недоліків у роботі ланок управління і посадових осіб, «відхилень» від заданих цілей. Ефективність контролю забезпечується багатьма факторами, і насамперед його спрямованістю, систематичністю, дієвістю здійснюваних заходів, визначеністю правової бази та порядку здійснення. Контрольні процедури у внутрішньо організаційній діяльності органів місцевого самоврядування слід визначити як послідовну сукупність дій керівника та відповідних структурних підрозділів із спостереження і перевірки функціонування органу місцевого самоврядування у відповідності з вимогами закону, а також з метою попередження та виправлення можливих помилок і неправомірних дій при його функціонуванні.

Особливу групу внутрішньоорганізаційних адміністративних процедур в органах місцевого самоврядування становлять установчі процедури, під якими слід розуміти діяльність місцевої ради відповідного рівня щодо створення, реорганізації, ліквідації організаційних структур органів місцевого самоврядування. Ці процедури охоплюють

процедури щодо створення організаційних структур органу місцевого самоврядування; реорганізації та ліквідації його організаційних структур. Наприклад, 22.11.2011р.

№ 1537-VI, рішенням Одеської міської ради від «Про ліквідацію комунальних підприємств територіальної громади м. Одеси», розпочата процедура ліквідації комунальних підприємств «Аварійна служба» визначених районів. Ця процедура передбачає участь спеціального суб'єкта – ліквідаційної комісії, яка призначається рішенням міського голови.

Незважаючи на сучасні тенденції в науці адміністративного права до зближення державної служби та служби в органах місцевого самоврядування у межах загального інституту публічної служби, новий Закон України про державну службу 2011 р. не торкається питань служби в органах місцевого самоврядування. Відповідно, така служба розглядається як відносно самостійна форма публічної служби. Адміністративні процедури проходження служби в органах місцевого самоврядування включає наступні різновиди: 1) вступ на службу; 2) перебування на службі; 3) припинення служби в органах місцевого самоврядування.

Остання група внутрішньоорганізаційних процедур – нормотворчі процедури становлять обособлену групу і характеризуються відмінними стадіями. Ці процедури в діяльності органів місцевого самоврядування мають особливе значення, оскільки нормативно-правові акти цих органів спрямовані на забезпечення вирішення важливих поточних завдань громади, конкретизують положення законів та інших нормативно-правових актів, що стосуються діяльності органів місцевого самоврядування. Прийняття нормативних актів органами місцевого самоврядування допомагає врахувати особливості місцевих умов в процесі реалізації приписів законів. Акти органів місцевого самоврядування займають визначене місце в системі нормативно-правових актів і приймаються у формі рішень та розпоряджень.

Правова регламентація правотворчої діяльності органів місцевого самоврядування на сьогоднішній день здійснюється переважно на локальному рівні. Так, правотворчі процедури Одеської міської ради урегульовані Статутом м. Одеси. Проте, питання проходження окремих стадій, наприклад, щодо реєстрації органами юстиції актів, якими встановлюються, змінюються права громадян, визначаються Указом Президента. Зважаючи на роль актів нормативного характеру, що приймаються органами місцевого самоврядування, ця процедура має бути уніфікована, а можливості вчинення процедурних дій посадовими особами під час проходження нормотворчої процедури на свій розсуд, виходячи з практичного досвіду і традицій, що склалися, мають бути зведені до мінімуму (Калиновська Т.О. Щодо правового врегулювання прийняття нормативно-правових актів органами місцевого самоврядування // Часопис Київського університету права. – 2010. – Вип. 3. – С. 126). Вирішення цієї проблеми можливе при прийнятті окремого закону про муніципальні акти, положення якого були б спрямовані на правове регулювання нормотворчої діяльності органів місцевого самоврядування, відображуючи специфіку цієї діяльності згідно зі статутами.